

Panis Evangelici Fragmenta Quadragesimalia Tripartita

Ex sanctissimo Dei Verbo copiosè & sedulo collecta, Sanctorum Patrum, variorumque Auctorum sententiis & conceptibus mirificè aucta; Et Omnibus Quidem Anni Dominicis; præcipuè tamen singulis Quadragesimæ Dominicis & Feriis per binas ad minus, sæpius denas aut septenas Conciones fideli Populo ...

Lingendes, Claude de

Coloniae Agrippinae, 1689

XXXV. Quæ secunda est de miraculis Christi, solvit objectiones quæ fiunt contra ea, & disputationem satis implicatam de falsis Magorum vel Hæreticorum miraculis evolvit.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56356)

Certè aut tu falleris, aut ego decipior: sed
 1. cujus error damnabilior, aut tuus, aut
 meus? nam si decipior, ipse Deus me de-
 cepit: quæ enim credo, tot miraculis con-
 firmavit, ut non nisi à Deo fieri potuerint:
 Tu verò à te ipso deceptus es, solam incer-
 titudinem secutus, & homines sceleratos
 & impios. 2. Quis nostrum majori peri-
 culo errat: ego quidem res nihili, & peritu-

ras aliquando objicio periculo: Tu verò
 summa omnia & æterna: Ego nihil amitto,
 quod non sit lucrum perdidisse: Tu nihil
 amittis, quod perdidisse non sit summa mi-
 feria: Tu nihil persequeris, quod possedisse
 non sit crimen, vel miseria: ego nihil perse-
 quor, quod possedisse, non sit, vel summum
 meritum, vel summa felicitas, ad quam nos
 perducatur Jesus Christus. Amen.

FERIA QUARTA

DOMINICÆ PRIMÆ IN QUADRAGESIMA:

CONCIO SECUNDA,

DE MIRACULIS.

Solvuntur objectiones quæ fiunt contra Miracula Christi; & disputatio satis im-
 plicata de falsis Magorum vel Hæreticorum Miraculis
 planè evolvitur.

*Generatio mala, & adultera, signum quærit, & signum non dabitur ei, nisi signum
 Ionæ Prophetæ. Matth. 12.*

NIHL damni patitur veritas,
 quum in disceptationem venit
 nisi evincitur, quum videtur im-
 pugnari nisi profligatur. Quan-
 do aurum & argentum probæ sunt tempe-
 raturæ, nihil formidant explorationem,
 neque obryzam: nec enim ignis nec obry-
 zæ eatinus quidquam illis detrahunt, sed
 indicant cujusmodi sint: contra vero chy-
 mia, metallaquea adulterata nihil æquè ac
 ignem, obryzæque periculum verentur.

Quæ quidem causa me hodie inducit ut
 experimenta committam & disceptationi
 veritatem omnium Fidei nostræ gravissi-
 mam maximique supra reliquas momenti;
 scilicet Jesu Christi divinitatem, subjiciam-
 que examini pertinacissimorum ingenio-
 rum, probationem quam hesternâ die pro-
 tuli è miraculorum testimonio petitam.
 Rom. 3. *Ut omne os obsruatur, & subditus fiat o-
 mnis mundus Deo.* Atque ut Infidelis, ethni-
 cusque, ut & ad licentiam projectus, curio-
 susque

fulque intelligat sibi vel invito divinitatem Jesu Christi esse credendam, ut *in nomine Jesu omne genu flectatur cœlestium, terrestrium, & infernorum, & omnis lingua confiteatur, quia Dominus Jesus in gloria est Dei Patris.* Sed prius Virginem salutemus. AVE MARIA.

DUO si meministis attulimus ad nostræ conclusionis probationem. 1. Quidem probationem quæ petitur ex miraculis, infallibilem esse. 2. Multa miracula favisse huic veritati, Jesum esse Filium Dei, quæ duo si semel consent ex omni parte, negari nullo modo poterit, Christum Dominum verum esse Deum, & consequenter ea omnia esse indubitata, quæ Christianâ lege continentur. Age itaque, utramque propositionem examinemus, remque ad sua usque principia deducamus. Et quoniam ea res planè inusitata est, atque insolens, date hoc pessimæ necessitati, in quam mala hæc tempora nos deduxerunt; res enim nobis est cum hominum genere maxime temerario, atque impio, Atheos dico, Deistas, hæreticos, & ad omnem audaciam projectos, qui temeritate, atque impietate, famam præclari ingenij se adipisci arbitrantur: quos ego si vero nomine appellavero, stultos atque insanos nominem, qui sicut fertur in fabulis, instar Gigantum Deum ipsum læcessant. Adversus igitur primam propositionem quâ diximus probationem ex veris miraculis petitam esse infallibilem, nec posse recusari aut negari.

Objiciunt nobis primo loco, uti fecit olim Celsus secta Epicuræus, teste Origene in primo quem adversus illum scripsit libro, Ægyptios & ludiones ab caliculis, multa efficere quæ animos rapiant, mirifica sint & prodigio affinia, nec tamen esse quemquam judicio præditum, qui vellet eorum verbis gestive fidem adhibere. Re-

quæ Origenes respondet, Celsum ipsum esse ludionem, & morionis galericulo notandum, qui nobis nugas ineptiasque ejusmodi in re tam seriâ opponat: cum ea ad prodigij speciem confecta nihil sint nisi artificia, & argutiæ manuum, vel illusio sensuum, meræque nugæ, quæ sunt tantummodo ad oblectandos animos, & ad colligendum lucrum: atque, etsi ineffet artificium Dæmonis, non id fit ad stabiliendam alicujus momenti veritatem, & ad suadendum hominibus ut meliores evadant; unde possumus facile intelligere, ejusmodi homines minime juvari à Deo. Argumentum est quo usus est olim D. Petrus contra incantationes Simonis Magi, sicut memorat Clemens Romanus libro tertio recognitionum, quod his verbis illi proponebat: Ut Magi Pharaonem dementantes arte Dæmonum: Moyse resistebant, ita & tu mihi. Sed vera miracula semper hominibus profunt, ut dum curantur infirmi: falsa vero tantum sunt ad inutilem ostentationem, ut canes æneos latratus edere. Eodem modo S. Irenæus lib. 2. de Hæres. cap. 56. eos refutat qui sunt à Simone, & Carpocrate, & si qui alij (inquit) virtutes operari dicuntur, non in virtute Dei, neque in beneficiis, hominibus facientes ea quæ faciunt, sed in perniciem, & errorem per magicas elusiones. Idem judicium esto de hominum sceleratissimo Apollonio Tianæo, quem Hierocles non dabitavit Christo æquare: sed doctissime refutatur ab Eusebio Cæsariensi, qui totam Apollonij vitam, ex Historicis etiam plurimum ei faventibus contexit, ac præcipue ex Philostrato, qui eam ex varijs authoribus compilavit: ostendit enim quæ de eo jaçantur miracula, vel pura esse mendacia, quod colligit ex ipsis authoribus pugnantia & absurda scribentibus: vel inania, atque ad ostentationem facta prodigia,

digia, ut lebetes, & cacabos moveri, & similes nugas. Sed solidissimè hinc refutatur, quod hæc omnia nunquam vera miracula fuerunt, sed præstigiæ, ac illusiones, fictionesque Dæmonum, quod apparet ex eo, quod res istiusmodi non permanebant constanter, & nihil firmitudinis habebant: præterquam quod nihil eorum, vires naturæ superavit, uti vera miracula faciunt, cuiusmodi sunt restitutio visus omnino extincti, mortuorum suscitatio, aliaque innumera, quibus Deo placuit obsignare prædicationem Evangelij, divinitatem Jesu Christi, & omnia fidei nostræ mysteria.

2. Objectio. Qui se iudicio præstantiores autumant, satis arbitrati fabulas & mendacia non posse mihi multum negotij facessere, provocant me ad historiæ tribunal, putantque se mihi operam & difficultatem allaturos esse, nonnullorum miraculorum commemoratione quæ narrant veteres historici fide digni, quæ quidem opponunt miraculis quæ ab Evangelistis produntur. Tacitus libro Historiarum suarum quarto, scripsit, quo tempore Vespasianus ad invadendam Imperij Romani possessionem ibat, cum per miraculum sanasse duos ægrotos in urbe Alexandria, qui à Deo Serapi admoniti ad illius virtutem confugerant. Unus ægrorum saucius erat oculis, alter manu. Prior illum rogabat, ut in oculos suos spueret atque in genas, alter ut sibi manum pedibus calcaret. Vespasianus postulationem istiusmodi miratus est, veritusque ne ridendi ansam daret cæteris, si attentaret effectum rei, quæ ipsum latebat, primò quidem irrisit, cum tamen didicisset à medicis, neutrum ex ijs duobus morbis insanabilem esse, excitatusque ab amicis ad experimentum rei faciendum, utrumque perlanavit, uti memorat historia. In quo præter suspensionem quam ha-

beo, illud est artificium commentumque Apollonij Tianæi, insignis Magi, qui Alexandria versabatur eo tempore, & familiariter cum Vespasiano. Videte, Auditores, qualis miraculorum patrorum erat Vespasianus, qui cæco inducitur agebat, qui ignorabat quid posset, ac nequidem sciebat quem exitum sua operatio habitura esset: præterquam quod ex ipsâ historici confessione, morbi ejus generis sanabiles erant de Medicorum arbitrio, qui exploraverant ægros postea sanitati redditos: unde consequens est, artificium id Dæmonis fuisse, qui eâ operâ patrocinari voluit illius temporis errori, cui Judæi complures fidem adhibuere, sicut narrat Josephus; Vespasianum scilicet esse Messiam sibi promissum, cujus adventus in Scripturâ sacrâ notatus fuisset secundum Prophetiam Isaia. Idem sentio de miraculis quæ Spartianus Historicus nobis ait facta fuisse ab Adriano Imperatore 68. anno post illa quæ de Vespasiano narrantur. Infortunatus enim ille Princeps ad insanabilem hydropisim post phythisim redactus, cupiensque sibi ferro aut veneno vitam eripere, in quod nemo eorum qui ad eum accederent, consentire voluit, mulieris unius cæcitatem curavit, quæ aiebat se perdidisse visum, quia ipsum minimè certiore fecerat, uti Dij præceperant per somnium, ad sanctitatem esse rediturum. Additur etiam solo contractu visum cæco nato reddidisse. Adjicit tamen tamen Historicus à Mario Maximo vetere graviq; authore asseri, ea omnia simulatione ac artificio fuisse facta. Inventum id fuit commentumq; Antonini, cui cognomè Pij impositum est, propterea quod omni genere artificij servaverat & prorogarat vitam ei à quo fuerat adoptatus: Ut enim tolleretur ipsi ex animo rabie voluntatemq; necis sibi inferendæ, ad quam desperatio & fastidium

viven-

vivendi diutiùs, cum adduxerat, confinxit falsa miracula, ut spem aliquã præberet recuperandæ sanitatis. Quis enim verò credere possit, infelicem ac desperatũ hominem, qui nullam nancisci viam rationemq; poterat vivendi aut moriendi, & qui usquequaque sanitatem sibi perquisierat, uti fatetur Historicus Deo, ip̄is, etiam incantamentis beneficijsque, largiri sanitatem miraculo alijs potuisse. Prætereo silentio innumera alia prodigia, cum falsa tum ficta certatim, Antonini Imperatoris tempore, in gratiam & commendationem Æsculapij, cæteraq; profana variorum sæculorum ad miraculi speciem conficta, quæ Polybius gravis Author reprehendit in malæ fidei Historicis, qui quidẽ ut rude vulgus in superstitione Deorum tenerent, non erubuerunt mentiri, atque Historiæ suæ corpori fabulas meraque mendacia inferere.

Atq; ut unum in locum congeram quicquid de confictis miraculis citatisque ab Ethnicorum, ac Idololatrarum plerisque, aut artificiosè Magorum atque Hæreticorum operâ simulatis :

Certum est. 1. ejusmodi miracula maxima ex parte fuisse falsa, ficta & simulata, aut ad summum non fuisse vera miracula, si nomen miraculi strictè sumatur, & propriè.

1. Quia vel fuerunt meræ præstigiæ, & sensuum illusiones, quòd ex eo convincitur, quoniam non facta sunt in ip̄is personis, aut in ip̄is rebus, sed meram habuerunt apparentiam, unde in illis defuit duratio, & permanentia : ut de quibusdam sui temporis ita scripsit S. Irenæus libr. 2. cap. 5. Phantasmata ostendentes statim cessantia, ac ne quidem stillicidio temporis perseverantia, non Jesu Domino nostro, sed Simoni Mago similes ostenduntur. 2. Quod non sint vera miracula, hinc probatur facil-

limè. Quia non superant vires creatas, neque in substantiã, neque in modo, quod tamen requiritur ad verum miraculum: Itaq; Dæmones ea omnia efficere potuerunt, aut solo motu locali, aut subitã rerum naturalium, & causarum applicatione, quarum perfectam habent cognitionem.

Certum est. 2. Quod simulata miraculorum imposturam communiter loquendo, facile deprehendi potuisse. 1. Defectu durationis, & constantiæ, sic enim constabat esse præstigijs. 2. Ostendendo non fuisse operationes supremæ virtutis: uti cum Deus permisit Magos Pharaonis, mutare virgas in serpentes: seu vera fuerit mutatio, per naturalium causarum applicationem; sive tantum adductio in locum, allatis serpentibus, ejusdem magnitudinis cujus erant virgæ, quæ aut occultatæ sunt à Dæmone, aut alio translata; seu tantum facta sit sensuum illusio, quã virgæ visæ sunt in colubros conversæ. Voluit tamen Deus, ut virga Moisis devoraret virgas Magorum, vel ut veriùs puto, serpentes ab eis factos, ut Pharaon intelligeret, factum Magorum non fuisse supremæ autoritatis, cum ab aliã virtute potentiore destrueretur: unde Deus impedivit ne muscas possent producere, quod Magi videntes, dixerunt: *Digitus Dei hic est*, illis verbis supremam potestatem agnoscentes. Hinc Simonem Magum in aëra ausu temerario volantem, licet Dæmonum auxilio fulciretur, S. Petro orante præcipitavit.

Certum est. 3o. Cùm impostura facile detegi non potuit, Deum sæpe non permisit, ut talia fierent, ne homines deciperentur. Ita prohibuit Balaam ne populo Israelitico malediceret, id est noceret, etiam si id maximè vellet efficere. Ita cùm Sacerdotes Baal suum Deum inclamarent, ut paratum sibi sacrificium incenderet. Dæmonem qui

qui facile illud præstare potuisset, ne id faceret prohibuit, ne populus hoc facto deluderetur. Ita impeditur Magos in Ægypto ne mulcas producerent. Et Manes cum in sui erroris probationem tentasset sanare filium Regis Persarum ægrotantem, proptereaque Medicos arcuisset, & filius Regis ex eo morbo objisset; Rex illum cute exui vivum jussit in fraudis suæ, temeritatis & arrogantia mercedem. Et Gregor. Turonensis lib. 2. Histor. Franc. cap. 3. scribit miserum quemdam, cum cæcum se esse fingeret, opemque peteret à Cyrola Ariano qui eum subornaverat ad simulandum in ipso miraculum, erroris sui confirmandi causâ, cæcum planè redditum fuisse. Quis nescit, quod prodit Lindanus evenisse an. 1558, ad limites Poloniae, cuiusdam nomine Matthæo, qui vivens ac vegetus cū subornatus fuisset ut haberetur pro mortuo sicque suscitaretur, reipsâ mortuus est ad vocem Ministri toto capitis conatu clamantis, *Lazare veni foras.*

Certum est 4. Etiam si Deus his omnibus modis, nobis non succurrisset, neque nos præmunivisset, contra multiplices falorum miraculorum passim occurrentium deceptiones, hoc unum nobis sufficere debuisse, quod dixit Apostolus 2. ad Timoth. 2. *Ille fidelis permanet, seipsum negare non potest: Deus enim cū non sit mutabilis, ac sibi ipsi contrarius, non potest esse author miraculorum, quibus inter se contraria confirmantur: Quare si semel miraculis bene stabilita fides, alijs miraculis impugnetur, credendum planè est secunda, & sequentia miracula meram esse imposturam: nam ut ait idem Apostolus 2. Cor. 1. *Dei Filius Iesus Christus, qui in vobis per nos prædicatus est, non fuit, Est, & Non. Sed est, in illo fuit: Quâ occasione, idem Apostolus dixit, ad Galat. 1. *Sed licet nos, aut Angelus de cælo evangelizet vobis,***

præterquàm quod evangelizavimus vobis, anathema sit, sicut prædicimus: Et nunc iterum dico, si quis vobis evangelizaverit præter id quod accepistis, anathema sit. Vide prudentiam Apostoli. Nos temper ad primam prædicationem reducit, ac revocat, quæ non leviter stabilita sit, sed innumeris miraculis, quæ certissima fuerunt, & manifestissima: unde concludit cætera omnia in contrarium, rejicienda esse. Sed quænam? vel ipsummet Apostolum, si aliud prædicaret: vel etiam Angelum de cælo, si diversa nunciaret: quod certè ab Apostolo dictum est hyperbolicè. Unde Vincentius Lirinensis lib. 1. cap. 12. Exponens allata Apostoli verba. Non quia Sancti, cœlestesque Angeli, peccare jam possint, sed hoc est quod dicit, si etiam (inquit) fiat, quod fieri non potest, quisquis ille sit, qui traditam semel fidem, mutare attentaverit, anathema sit: Nec mirum. Quia uti inter ea quæ sunt necessaria, unum est alio, magis necessarium, & talis est Deus, qui est ens, omnium entium maximè necessarium; ita inter impossibilia, unum est maximè impossibile, hoc autè est Deum posse mentiri: quod magis impossibile est, quàm Angelum etiam beatum posse mentiri, & à gloriâ deficere. Et consequenter quod Deus semel miraculis est attestatus, minus fallum esse potest, quàm quod Angelus etiam beatus contestatus est, propter majorem repugnantiam falsitatis, cum primâ veritate, quàm cum veritate participatâ. Vel id dixit Apostolus, ut hoc signo deprehendas Satanam, etiam cum se in Angelum lucis transfiguratur, quasi de cælo venerit. Hinc comprobante S. Hieronymo eleganter dixit Tertullianus contra Apellem, & Philumenem quæ se Spiritu Sancto plenam dicebat, ejus Angelo, longè ante dictum ab Apostolo, anathema. Talis Angelus Lutheum, & Zuinglium docuit de Eucha-

Eucharistiâ, scilicet qui verè niger fuit; licet Zuinglius libro de Supplemento Eucharistiæ dicat se ignorare, albus ne, an ater fuerit. Hinc Sancti Patres hunc canonem posuerunt examinandi novi dogmatis, si nimirum concordet cum antiquâ Ecclesiæ fide, quam Deus innumeris miraculis stabilivit, & Paulus, & Apostoli prædicaverunt Deo sermonem confirmante sequentibus signis: unde Tertull. lib. de Præscrip. cap. 21. Ex ipso ordine, monstratur id esse Dominicum, & verum, quod sit prius traditum: Id autem extraneum esse, & falsum, quod sit posterius immisum. Et S. Augustinus lib. 13. contra Faustum, cap. 5. exprobrat Manichæis. Miracula non facitis, quæ si faceretis, etiam ipsa in vobis caveremus per instruentem nos Dominum, & dicentem. *Exurgent pseudochristi, & pseudopropheta, & dabunt signa magna & prodigia.*

Certum est. 5. Quod si apud Gentiles, & Infideles fuerunt verè aliqua miracula, qualia fortasse fuerunt aliqua; nulla unquam tamen patrata fuisse ad alicujus falsitatis, aut erroris confirmationem, sed propter aliquam veritatem confirmandam, aut propter aliquam utilitatem facta fuisse: uti cum Claudia mulier Romana cingulo suo ad littus attraxit ingens navigium, quod boves complures aliæque vires humanæ loco movere nequiverant, id in pudicitiae gratiam fiebat, falso crimine, & injustè notatæ: ad eundem finem virgo quædam Vestalis contra veritatem accusata violatæ integritatis, hausit aquam cribro, ita ut foraminibus non deflueret. Nihil eorum omnium factum est ad conciliandam fidem Gentilismo, neque ad destruendam veram religionem, fidemque nostram impugnandam, aut ad aliquem errorem comprobandum, sed tantum ad patrocinandum cuiuspiam veritatis, atque ad innocentiam in tuto ponendam.

Tom. II.

Ac sicut Augustinus refert reliquias S. Stephani, multis Ethnicis, immò etiam animalibus profuisse, ita Deus plerumque per miracula opitulatus est Idololatri: sed tunc ea miracula opitulatus est Idololatri: sed tunc ea miracula non probarunt aliquam veritatem, vel recursum ad Deum, & aliquid simile. Unde sequitur nihil inde contra nos colligi posse.

Ex dictis nascitur. 3. objectio, quæ multis videtur omnium potentissima ad infringendam miraculorum authoritatem. Scilicet, Quod multi improbæ vitæ homines, immò & Hæretici, & Judæi, & Pagani verè miracula fecerunt, ut videre est in Historiâ Ecclesiasticâ. Immo in sacrâ Scripturâ Nu. 24. Balaâ licet impius donum habuit Prophetiæ: Marci 9. Joannes Apostolus dixit Christo. *Vidimus quemdâ in nomine tuo ejicientem demonia, qui nō sequitur nos, & prohibuimus eum.* Quod tamē Christus improbavit. Matth. 7. ait Christus multos sibi dicturos in die Judicij. *Domine, Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus, & in nomine tuo Dæmonia eiecimus, & in nomine tuo virtutes multas fecimus? Et nunc confitebor illis: Quia nunquā novi vos, Discedite à me, qui operamini iniquitatē:* Itē legimus Math. 24. *Surgent pseudochristi, & pseudopropheta, & dabunt signa magna, & prodigia, ita ut in errorem inducantur, si fieri potest, etiam electi:* Immo de Antichristo dicitur Apocal. 13. *Et fecit signa magna, ut etiam ignem faceret de cælo descendere in terram in conspectu hominum. Et seduxit habitantes in terrâ, propter signa quæ data sunt illi facere in conspectu bestiarum, &c. Et datum est illi ut daret spiritum imagini bestie, & ut loquatur imago bestie.* Ex quibus omnibus patet valde incertum esse testimonium miraculorum, & consequenter primam illam propositionem, quâ diximus, quæ miraculis certis, & manifestis essent confirmata, ea omninò esse indubitata, valde vacillare, quod ipsa nostri

C

nostris temporis experientiâ comprobatum est. Quædam enim auidivimus jactari miracula, quorundam hominum manibus facta, quorum fides suspecta est: unde factum, ut inde nonnulli errores suos confirmare voluerint, periculosâ sanè consequentiâ, & pusillorum scandalo.

Ut huic objectioni plenè satisficiam, placet rem totam à suis principijs repetere ordine sequenti: si modo attentis fueritis, dum rem, alioqui satis implicatam, evoluo. Ad cujus intelligentiam.

Nota 1. Duplicis generis esse miracula; Quædam strictè sumpta, & propriè dicta, in verâ significatione vocis miraculi: & sunt effectus: qui superant vires omnes creatas, tam corporales, quam spirituales, seu secundum substantiam, seu secundum modum, uti suprâ diximus. Talia sunt illuminatio cæci nati, mortuorum resurrectio, & alij multi effectus quorum nulla est causa in naturâ. Alia sunt latè sumpta, vocabulum miraculi in significatione magis extensâ sumendo, & sunt ea quæ superant communes vires humanas: unde mira hominibus videntur, licet eorum sint aliqua causæ, intra latitudinem naturæ: sed vel occultæ, & ignotæ, vel invisibiles. Primi generis miracula solum habent Deû authorem, ut causam principalem, & ea sunt propriè dicta miracula, & illa præcipue sunt, de quibus locuti sumus, cum diximus vera esse, & indubitata veritatis alicujus testimonia: Alia vero præter Deû, & homines, virtute ipsius agentes, ut instrumenta causæ principalis, habere possunt pro causâ Dæmonem, qui agat vel per motum localem, vel per applicationem agentium naturalium, quorum vires, & facultates optime novit. Et ea miracula ferè semper in scripturâ vocantur signa, & prodigia, quia ferè tantum fiunt ad ostentationem.

Quod autem Dæmones id possint, præclare docet S. Augustin. in lib. 83. quæstionum quæst. 79. hoc discursu. Distinguit enim in Spiritibus duplicem ordinem, unum quo utuntur rebus sibi subditis, secundum jus privatum, quod habent in omnia inferiora corporalia: unde vocatur Dæmon Princeps hujus aëris, & Dæmones vocantur aëriæ potestates: nam (ut ait) unaquæque res visibilis in hoc mundo, habet potestatem Angelicam sibi præpositam, ut dicit Scriptura in varijs locis. Alio ordine subduntur universitatis legibus, sicut publicis, intra quas coërcentur, & reguntur, quia & ipsi sunt pars aliqua universi: unde quædam non possunt, quia spectant totum ordinem universi. Itaque de ijs rebus, quibus sunt præpositi, aliter quasi privato jure agunt: aliter tanquam publicè agere coguntur, potentior enim est parte universitas: quoniam illud quod privatim agit, tantum agere finitur, quantum lex universitatis finit. Hinc fit ut quando sinuntur illi spiritus, privato suo jure uti, quædam miracula faciant in illis rebus, quibus sunt, infimo, sed tamen ordinatissimo potestatum gradu, præpositi. Idcirco quia multa possunt per motum localem, & per naturalium agentium applicationem, quam facere possunt, & subtili arte, & maximâ celeritate, multa mira faciunt, & in hominibus, & circa homines, & extra illos: Sed si aliquid sit, quod pertineat ad totum universum, id non possunt: ut solem sistere, agentia naturalia impedire. Item si desint causæ naturales, nec aliquid pendeat à motu locali, tunc illud præstare non possunt, ut hominem mortuum vitæ restituere verâ resurrectione, aut cæco nato visum restituere. Vel si interveniat divina lex, quæ est publica, illa utique vincit privatam licentiam; unde multa prohibentur facere. Immo

Immo aliquando DEI servi quando hoc donum eos habere utile est, secundum publicam, & quodammodo imperialem legem, hoc est summi Dei potestatem, imperant infimis potestatem, imperant infimis potestatibus, aut eas impediunt, ne agant: aut jubent ut quaedam faciant: Ita Paulus imperavit Satanæ ut invaderet, & torqueret, in signum illum fornicarium, qui in matrimonium duxerat uxorem patris sui. At si Dæmones non impediuntur multa & per se, & per suos ministros mira facere possunt. Et ita, in Magicis imprecationibus, ut homines decipiant (ait Augustinus) præstant effectum, precibus, & ministerijs eorum, privato illo jure largientes quod sibi licet largiri, honorantibus se, & quaedam sæcū, in Sacramentis suis, pacta servantibus. Hæc ille. Ejusmodi erunt miracula quæ fiunt à pseudo-christis & Pseudoprophetis, & maxime ab Antichristo, ut igne de cælo dejicere, & similia. Ejusmodi fuerunt miracula Magorum in Ægypto. Ita Simon Magus uti dicitur Actor. 8. suis incantationibus Samaritanos demeritat, dicens se esse aliquem magnum, cui auscultabant omnes, à minimo usque ad maximum dicentes. *Hic est virtus Dei, quæ dicitur Magna.* Et ejusmodi signa fieri possunt in confirmationem mendacij, unde dixit Christus. *Ita ut in errorem inducantur, si fieri potest, etiam Electi.* Itaque cum pleræque sanationes fieri possint hoc modo, hoc est vel per motum localem, vel per applicationem occultam agentium naturalium, quando morbi non sunt omnino incurabiles, nullum certum veritatis alicujus argumentum, ex illis præcisè sumi potest: quemadmodum semper trahitur certum ex miraculis primi generis, quoniam illa solum Deum habere possunt authorem, cujus testimonium semper est infallibile, & irrefragabile: itaque primi generis miracula ex alijs rebus examinanda sunt: posteriora in se suam habent

certitudinem, modo constat de existentia.

Nota. 2. Cum miracula secundi generis, seu signa, seu prodigia, fieri possint & à Deo, & à Dæmonibus, saltem quoad substantiam, hinc fieri ut ejusmodi signa sint æquivoca, & referri possint ad diversas causas: itaque ex ipsis præcisè sumptis, nihil determinatum judicari potest, quia ut ait Augustinus, eadem esse visibiliter apparent: sed & diverso fine, & diverso jure fiunt: Nam si fiant ostentationis causâ, vel tantum ad delectationem, aut ad curiositatem, non possunt habere Deum ut authorem: multo minus, si ad aliquod falsum dogma confirmandum, vel ad aliquod malum patrandum fiant: Nam in ratione signi, duplicem habent respectum, & ad causam efficientem, seu principium, & ad finem. Quia igitur Deus falsum testari non potest ideo non potest esse causa principalis signi rei falsæ, hoc est n. testari falsum. Propterea si Hæreticis talia signa fiant seu miracula, ad sui erroris confirmationem, non ad Deum, ut causam, sed ad Dæmonem referenda sunt: Nam cum ex se sint æquivoca, ad diversas causas referri possunt; sed determinatio quæ fit ad aliquod malum, qualis est erroris confirmatio tollit omnem æquivocationem. Itaque si post definitum aliquod dogma ab Ecclesia, aliquid tale fieret ab Hæretico contra idem dogma, & in alicujus rei falsæ confirmationem, talis sanatio verbi gratia referenda esset ad Dæmonem, qui potest illius esse author, cum non superet vires creatas. Et consequenter cum Dæmon, illius author esse possit & de facto convincatur esse tali applicatione factâ ad rem falsam confirmandam, rejiciendum est tale miraculum, propter authorem, & propter finem. Talia erunt miracula Antichristi, & Pseudochristorum, quæ tanta sunt futura, ut teste Christo, *in errorem inducantur, si fieri potest, etiam Electi;*

quibus verbis significatur, tam mirabilia futura prodigia, ut multos decipiant, secundum illud Apocal. 13. *seduxit habitantes in terrâ, propter signa.* Eo usque, ut si electi perire possent, etiam ipsi inducerentur in errorem: sed uti de ipsis dixit Christus Jo-an. 10. *Et nemo potest oves meas rapere de manu mea.* Ita cum aliquos videritis, ejusmodi miraculis, à fide, & Ecclesiæ decisionibus averti, valde verendum est ne ejusmodi homines sint de numero reproborum: & certè ex illis erunt si in illo errore perseverent. Equidem is Christi loquendi modus, gravem indicat futuram tentationem, quæ efficiat, ut etiam Electi titubent, licet non cadant. Quod autem dixit S. August. hæc miracula fieri à Dæmonibus, & per ipsos à Magis, ut diverso fine, & diverso jure, ita explicat, ut ea fiant, per quædam potestatibus concessa, in ordine suo, quasi privata commercia, vel beneficia. Quæ autem fiunt mediante Deo, publicæ fiunt administratione, jussu ejus, cui cuncta creatura subiecta est. Aliter enim cogitur possessor equum dare militi, aliter eum tradit emptori, vel cuilibet donat, aut commodat. Sed quia occultior est causa, quæ efficit, quam finis, propterea in fine errari non potest, & ex illo causa efficiens deprehenditur, qualis sit; uti à nobis superius explicatum est.

Nota. 3. propriè dicta miracula, ea scilicet quæ superant omnes vires creatas, & quæ solum Deum habere possunt, ut causam principalem, licet communiùs fiant instrumentaliter per homines pios, & Sanctos, aliquando tamen fieri per homines improbos, immò per Hæreticos, & Infideles, uti dictum est in objectione, de Balaam Prophetâ, & de illis, qui in extremo Judicio dicent se in nomine Christi prophetasse, & Dæmones ejecisse, & multas virtutes, & sanationes effecisse: quod quidem Christus

non negabit, ut scias eos verum dixisse; sed addet, se non tamen ideò illos approbare, quin imò rejicere, *Quia nunquam novi vos, discedite à me, qui operamini iniquitatem:* Talis fuit de quo Marc. cap. 9. qui in nomine Christi ejiciebat Dæmonia, licet Apostolos non sequeretur, & in Christum non crederet: & in Historiâ Ecclesiasticâ multa similia exempla legimus, & acceptamus. Quis nesciat Judam traditorem, multa cum alijs Apostolis miracula perpetrasse, licet & Beata Virgo, & S. Joseph, & Joannes Baptista quo inter homines nullus major fuit, nulla miracula edidisse legantur: Immo S. Augustinus in q. 79. ex 83. advertit hanc facultatem datam fuisse malis, & viris Sanctis negatam. Ratio. 1. est, *Quia licet Deus communiùs utatur instrumento: sibi conjuncto, & proportionato, ut magis convenienti; quia tamen operatur supra virtutem instrumenti, hoc non semper attendit.* Itaque & malis, & Hæreticis, aliquando usus est, ne scilicet ea virtus instrumento tribueretur.

2. Ratio. *Quia ejusmodi actiò non sumit pretium & meritum suum à Ministro ac instrumento, sed à causâ principali, atque à nomine quod in illâ adhibetur.*

3. Ratio. *Quia miracula non sunt primò instituta in bonum efficientis, sed in bonum aliorum, uti dicitur de omnibus gratijs gratis datis, quæ non dantur in bonum operantis, uti docet S. Thomas, & passim Theologi, sed in bonum aliorum, unde S. Gregor. Magnus lib. 9. Epist. 88. scribens ad S. Augustinum Anglorum Episcopum, eum sapienter admonet de miraculis, quæ magno numero faciebat. Quidquid de faciendis signis acceperis, vel accepisti: hæc non tibi, sed illis reputes donata, pro quorum tibi salute collata sunt.*

4. Rationem affert S. August. Hippon. Episco-

piscopus li. 83. qq. q. 79. cur multis Sanctis non concedantur miracula. Ne (inquit) perniciosissimo errore decipiantur infirmi, existimantis in talibus factis, majora dona esse, quam in operibus iustitiæ, quibus æterna vita comparatur: propterea Dominus prohibet hinc gaudere discipulos, cum ait. Lucæ 10. *Veruntamen in hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subjiciuntur: gaudete autem quod nomina vestra scripta sunt in cælis.* Unde falsa sunt illæ consequentiæ. Aliquis facit miraculum, igitur ille homo approbatur, ejusque doctrina. In aliquo loco fit miraculum, igitur ille locus approbatur, malæ sunt inquam illæ consequentiæ: Alioqui probarentur homines impij, & profani, & hæretici, atque infideles, à quibus certum est patrata fuisse miracula, uti docet S. Gregor. 20. Moral. in Job cap. 9. unde subdit. Probatio sanctitatis non est signa facere: sed unumquemque, ut se, diligere: de Deo autem vera cognoscere: de proximo verò meliora quam de semetipso sentire. Et postea. Veros Dei famulos, non miracula, sed sola charitas probat. Testimoniū ergo superni discipulatus, est donum fraternæ dilectionis: *In hoc enim cognoscent omnes, quod discipuli mei estis dilectionem habueritis ad invicem: Quam videlicet dilectionem, quia omnes hæretici habere refugiunt, dum ab universalis Ecclesiæ unitate dividuntur, jure de eis dicitur apud Job. 30. Quorum virtus manū, eva mihi pro nihilo.* Et quia ad eadē signa quæ exhibent, nullā humilitate cōcordant: recte subditur. *Et vita ipsa putabantur indigni.* Non igitur præcisè loquendo miracula commendant, aut homines, aut loca: alioqui Christus nunquam in Judicio diceret, se illos non novisse, quibus in vitâ usus fuisset, ad miracula patranda, quod sibi profuturum falso speraverant.

Ratio horum omnium fundamentalis

est, quod cum miracula signa sint, non aliud significant, nisi id cujus signa sunt: non sunt autem communiter signa sanctitatis operantium, unde non illam necessario significant: sed aliquam veritatem, illam nimirum, propter quam ostendendam, aut confirmandam facta sunt.

Nota itaque. 4. hinc sequi ejusmodi miracula fieri non posse in confirmationem erroris; licet ab Hæreticis fieri possint, sed non in confirmationem erroris ipsorum, alioqui Deus mentiretur: cum enim Deus solus causa esse possit principalis ejusmodi miraculorum, in Deum, ut authorem referrentur, cujus rei nullum exemplum afferri potest. Non idem dico de alijs miraculis improprie dictis: nam quid de illis sentiri debeat, supra dixi, cum ejusmodi miracula non semper habeant Deum pro authore, sed habere etiam possint pro causâ Dæmonem, unde in erroris confirmationem fieri possunt. Quomodo autem deprehendi possit, an à Deo processerint, an à Dæmone: & consequenter quomodo falsa à veris possint discerni, diximus, illud petendum esse à fine, secundum illud Augustini. Sed & diverso fine, & diverso jure fiunt: quæ verba superius à me explicata sunt.

Nota. 5. Vera miracula, quæ Deum habent ut causam principalem, duplici modo fieri posse ex Toletō in cap. 9. Joan. Annotatione 9. quam doctrinam repetit ex S. August. lib. 83. qq. quæst. 79. Uno modo fiunt proprio opere ejus qui facit miraculum, tactu, manum impositione, factâ oratione, & aliâ quâcunque suâ actione. Alio modo sūt, usu & applicatione rei sanctæ: adhibito signo aliquo sacro, ut signo Crucis, in nomine Jesu, adhibitis reliquijs, aut Christi, aut Sanctorum: aquâ benedictâ, oleo sacro, aut alijs rebus sacris, quibus

omnibus vera Fides declaratur, ut per id probetur veritas illius, cuius signum est illud in quo miraculum fit: cum enim in nomine Iesu miraculum fit, in illum fides, cuius nomine fit, comprobatur: Ita Petrus, & Ioannes, claudum illum sanarunt, qui jacebat ante portam Speciosam, de quo meminit Lucas Actor. 3. *In nomine Iesu Christi Nazareni surge, & ambula.* Ita quidam Marci 9. In nomine Iesu eiciebat Dæmones à corporibus, licet in Christum non crederet: sed in nomine Christi edens miracula, fidem Christi confirmabat, non quam haberet, nam non credebat; sed tamen quæ esset: ex illo enim signo declarabat, propter quem, & per quem opus illud fieret: nempe Christum. Ac primo quidem modo Christus sua omnia miracula peregit, & plerique Sancti, uti de S. Benedicto meminit S. Gregor. in suis Dialogis, qui solo aspectu hominem, qui ad eum confugerat, vinculis solvit liberum: unde dixit Gregorius, Benedictum hoc miraculum effecisse potestate. Sed hoc modo, neque impij, neque Hæretici, nec Infideles, miracula aliquando perpetrarunt: sed secundo modo id potuerunt, & Infideles, & Hæretici, adhibito aliquo signo sacro, aut Christi, aut Ecclesiæ, aut Sanctorum, ut eorum reliquijs; cuius rei innumera narrantur exempla: quâ ratione non illi ipsi testimonium ullum acquirunt, aut commendantur; sed is cuius signum adhibetur: Si igitur videris aliquem hæreticum, aut hominem improbum miracula facientem, adhibito signo aliquo sacro, ut aquâ benedictâ, Iesu nomine aut scripto, aut prolato, vel applicatis reliquijs Christi, aut Sanctorum, hoc tibi certum sit, neque illum probari, neque ejus fidem, & doctrinam: sed esse testimonium ejus rei, quæ abhideretur, & ejus cuius signum est, seu ad quem pertinet, tanquam causam, & principium.

Porro cum ejusmodi signa adhiberi possint, tum à Fidelibus, tum ab Infidelibus, tum à bonis, tum à malis; ab illis omnibus miracula fieri possunt; inter utrosque tamen hoc discrimen intercedit, ex B. Augustin. loc. cit. quæst. 79. ex 83. Quod boni Christiani miracula faciant per publicam justitiam: hoc est per legitimam potestatem, quâ legitime utuntur: Mali Christiani, per signa publicæ justitiæ, quia illegitimè utuntur usurpatâ potestate, ad quam nullum jus habent: quod explicat aptissima similitudine. Ut plerique mali milites, quos imperialis disciplina condemnat, signis imperatoris sui, nonnullos possessores territant, & ab eis aliquid, quod publicè non jubetur, extorquent. Sensus est, Bonos illis rebus uti legitime, & cum jure. Malos illegitimè, quia sine fide, & nullo jure utuntur. Eodem modo quo Hæretici, Baptismo Ecclesiæ utuntur, quem non usurpant ut suum: sed rem alienam usurpant. Verùm in malis nihil attendendum est, quod eorum sit: sed tantum ratio habenda eorum quæ adhibent; In aliis verò spectare oportet, si quod adhibent, & eorum meritum. Cum igitur constet ex Evangelijs Christum solo suo verbo, non aliquo signo adhibito, nec alieno nomine invocato; sed factis quibusdam proprijs, ut tactu, salivâ suâ, voce, imperio, oratione, miracula fecisse: constat etiam eum non fuisse sine Deo, nec ad aliud principium, aut finem ejus miracula referenda fuisse, & consequenter in ijs certam fuisse auctoritatem testificandi quæ proponebat, & attestabatur.

Ex quibus omnibus huc usque probatis, ac demonstratis sufficientissimè ad objecta responsum est, & ostensum, quod Hæretici, & Infideles, etsi aliqua fecerint miracula, hoc tamen nihil obfuit certitudini verorum

rum miraculorum: consequenter quod plenè probata remanet prima mei syllogismi propositio: nempe: Id quod verissimis ac manifestissimis miraculis comprobatum fuerit, id esse certissimum, & incontestatum, eo quod miracula, nullam aliam causam principalem habere possint, præter Deum, & quod quæ sunt ejusmodi, nulli alteri rei, nisi soli veritati suffragari possint.

Quæ cum ita sint. Videte. 1. quâ prudentiâ procedere debeamus in novorum miraculorum propositione: ut scilicet attendamus uti monuit S. August. loco sæpè cit. 83. qq. Quo fine, & quo jure fiant miracula: quo fine quidè, ut scias, nunquam vera miracula fieri posse ad tuendam falsitatem, aut ad veritatem benè semel stabilitam convellendam: illud Apostoli ad Galat. 1. semper repetentes. *Sed licet nos, Angelus de cælo evangelizet vobis, præter quam quod evangelizavimus vobis, anathema sit. Sicut prædiximus, & nunc iterum dico: Si quis vobis evangelizaverit præter id quod accepistis, anathema sit.* Et ratio est, Quia uti dicitur 2. *Ille fidelis permanet, seipsum negare non potest.* Dixit etiam Augustinus spectandum quo jure fiant miracula, hoc est an jure privato, an publico: hoc est an potestate divinâ, & legitimâ, an aliâ: ut pro DEO, Dæmonem non sequaris, & errorem pro veritate.

Videte. 2. Quâ securitate, & quibus testibus in nostrâ Religione vivamus. Nam, Auditores, nititur Fides nostra non levibus quibusdam signis principiisque erroneis, sed testimonio tot miraculorum & & asseveratione quæ à Deo ipso nobis datur: *Cælum, & terra transibunt: verba autem mea, non transibunt.* Unde fit ut simplex mulier, plus certa sit de rebus Fidei, quam

quilibet alius de re quâlibet: Itaque pro rebus Fidei mori non dubitabit, cum Philosophus pro suorum dogmatum veritate mori recularet. Quocirca, oro vos, iudicatore, an jure, ullâque ex causâ dubitare possimus de Fide nostrâ, ob Sophisticum alicujus, quicumque sit ille, sermonem; cum enim habeamus miracula, Dei que testimonium, quænam major securitas adesse animis potest? Jam verò, quæ major cæcitas hominum est istâ, quod ob Athei cujuscumque verba, qui nobis aliquid difficultatis objiceret, deseramus fidem, quam susceperamus tot testimoniorum & convictionum vi & affirmatione. Quisquis es qui dubitas conferre amabo rationes quas habes credendi, & eas quæ tibi obijciuntur ad non credendum. Dicit impius, absurdum esse Deum factum esse hominem mortalem, & passibilem: vel quæret, quomodo id fieri possit: id se capere non posse causabitur: forsitan rem non ita se habere: Deo esse indignum sitire, fatigari, conspui, flagellari, crucifigi: Deum plus habere misericordiæ, quam ut credere possit quod homines per æternitatem puniat: id sibi incredibile videri. Audisti incredulum & infidelem, & res divinas suâ intelligentiâ metientem: Sed aliunde Deus hæc omnia tot testimonijs, totque miraculis contestatus est, quæ non nisi ab homine infano, & qui omnem pudorem abjecerit negari possunt. Jam vide, ac judica, an æquius sit audire hominem dubitantem, an Deum asserentem? & cui justius fides adhibenda sit? Quod si Deo loquenti, fidem adhibes, vive secundum fidem tuam: si vivis ita spera: si speras ama: si amas expecta summam felicitatem: illam in cælo tantum possidebis. Amen.